

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui
prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės
T. Kosciuškos g. 30, Vilnius

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

2007 m. gegužės 31 d. Nr. 9-46
Vilnius

Audito metu mes vertinome Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Departamentas) 2006 metų finansinės atskaitomybės, planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitų duomenis bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams (toliau – valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumas) per 2006 metus. Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 metų finansinę atskaitomybę, planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitas, Valstybės kontrolės gautas 2007 m. kovo 14 d., pateikė 2007-03-13 raštu Nr. (7.1)-S-215. Departamento generalinis direktorius yra atsakingas už finansinės atskaitomybės, planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitų parengimą ir pateikimą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą. Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie finansinę atskaitomybę, planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitas bei valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, kurie nustato, kad auditą turime planuoti ir atlikti taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą dėl finansinės atskaitomybės, planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitų duomenų tinkamo ir teisingo pateikimo, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumo.

Audito metu dėl Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos negalėjome surinkti įrodymų, kuriais pagrįstume apskaitos sistemas ir vidaus

kontrolės, finansinės atskaitomybės parengimo ir pateikimo, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumo vertinimus.

1. Dėl to, kad ilgalaikio turto apskaitos registru duomenys neatitinka metinės finansinės atskaitomybės duomenų, negalime patvirtinti, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse nurodyti ilgalaikio materialiojo turto (011-019 sąskaitos – aktyvas) 34 973,5 tūkst. Lt, ilgalaikio turto fondo (250 sąskaita – pasyvas) 33 998,8 tūkst. Lt ir ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo (020 sąskaita – pasyvas) 983,7 tūkst. Lt likučiai yra teisingi (žr. ataskaitos 1.1 d.).

2. Negalime patvirtinti, kad investicijų į kitų juridinių asmenų nekilnojamąjį turtą (12 objektų), esantį Lietuvos Respublikoje ir užsienio valstybėse (Lenkijoje, Baltarusijoje, Latvijoje, Rusijoje), buvo padaryta už 27 824 tūkst. Lt sumą, nes negalėjome nustatyti, kiek biudžeto lėšų buvo investuota į daugelį objektų, kadangi investicijų apskaita tvarkoma ne nuo statybų (rekonstrukcijos) pradžios, ne visos patirtos išlaidos nurodytos apskaitos registruose, nepateikti visi finansavimą pagrindžiantys dokumentai. Todėl teigiame, kad investicijų suma turi būti didesnė nei nurodyta apskaitos registruose, dėl to negalime patvirtinti Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse nurodytų duomenų teisingumo: ilgalaikio turto likučio (34 973,9 tūkst. Lt) 27 824 tūkst. Lt sumos ir ilgalaikio turto fondo (33 998,8 tūkst. Lt) tos pačios sumos (žr. ataskaitos 1.2 d.).

3. Dėl to, kad Departamentas įnašą į bendrąją Baltarusijos ir Lietuvos įmonę „Lietuvių kultūros, švietimo ir informacijos centras“ Gervėčiuose apskaitė vėliau nei jį padarė ir neteisingu JAV dolerio ir lito kursu, negalime patvirtinti kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse nurodyto finansinio turto (140 sąskaita – aktyvas) ir finansinio turto fondo (270 sąskaita – pasyvas) 13 455,1 tūkst. Lt sumos yra teisingos (žr. ataskaitos 1.2.1, 1.3 d.).

4. Dėl to, kad įsigyjamas trumpalaikis turtas nepajamuojamas, o iškart nurašomas į išlaidas, nesurašant turto perdavimo aktų, apskaitos registruose trumpalaikio turto ir trumpalaikio turto fondo duomenys neatitinka pateiktų metinėse ataskaitose, negalime patvirtinti, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanso trumpalaikio turto (07 sąskaita – aktyvas) 187,7 tūkst. Lt ir trumpalaikio turto fondo (260 sąskaita – pasyvas) ta pati suma yra teisingos (žr. ataskaitos 1.3 d.).

5. Dėl to, kad apskaitos registruose nenurodytas atsargų likutis, kad finansinės atskaitomybės ataskaitose nenurodytas avansinis socialinio draudimo įmokų mokėjimas iš pavedimų lėšų, kad netvarkomi pavedimų lėšų, išlaidų iš biudžeto, kitų fondų apskaitos registrai, negalime patvirtinti, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse teisingai atvaizduotas aktyvas (atsargų, socialinio draudimo įmokų, pavedimų lėšų išlaidų ir išlaidų iš biudžeto likutis) ir pasyvas (atsiskaitymų už pavedimų lėšas ir kitų fondų likutis) (žr. ataskaitos 1.3 d.).

6. Neteisingai apskaičius ilgalaikio turto remonto ir rekonstrukcijos išlaidas, Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007-01-01 ataskaitoje dotacijų kitiems valdymo lygiams kapitalui

formuoti kasinės ir faktinės išlaidos 100 tūkst. Lt padidintos, kitų išlaidų straipsnių ta pačia suma sumažintos (žr. ataskaitos 1.3 d.).

7. Nesant išlaidas patvirtinančių dokumentų (viešųjų įstaigų ir Pelesos lietuvių vidurinės mokyklos – 1775,1 tūkst. Lt) ar pateikus užsienio kalba parengtus dokumentus (gimnazijų 1 356 tūkst. Lt), negalime patvirtinti, kad iš Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007-01-01 ataskaitoje pateiktų 13 320,1 tūkst. Lt teisingai nurodyta 3 131,1 tūkst. Lt faktinių išlaidų suma (žr. ataskaitos 2.2 d.).

8. Dėl to, kad atsiskaitant už 3.1 programos „Užsienio lietuvių bendruomenių rėmimas“ didžioji dalis faktinės išlaidas patvirtinančių dokumentų pateikti užsienio kalba ir užsienio valiuta, negalime patvirtinti, kad Biudžeto išlaidų sąmatų įvykdymo 2007-01-01 ataskaitoje pateikto 13 320,1 tūkst. Lt faktinės išlaidos yra patirtos vykdant Departamento programas ir nurodytos teisingai (žr. ataskaitos 2.6 d.).

9. Dėl to, kad Departamento buhalterinė apskaita tvarkyta nesivadovaujant apskaitos principais ir taisyklėmis, finansinė atskaitomybė pateikta nesivadovaujant teisės aktais, nėra visų ūkinius įvykius ir ūkines operacijas bei išlaidas pagrindžiančių apskaitos dokumentų, nėra visų apskaitos registru, negalime patvirtinti, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse nurodyti duomenys (aktyvas ir pasyvas) – 50 111,5 tūkst. Lt – yra teisingi ir Biudžeto išlaidų sąmatų įvykdymo 2007-01-01 ataskaitoje nurodytos – 13 320,1 tūkst. Lt faktinės išlaidos yra teisingos (žr. ataskaitos 1 d.).

Dėl ankstesnėse pastraipose nurodytų dalykų mes atsisakome pareikšti nuomonę apie Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 metų finansinę atskaitomybę, planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitas.

1. Dėl to, kad nėra visų vykdomas statybas ir rekonstrukcijos darbus (12 objektų) pagrindžiančių dokumentų arba dokumentai pateikti užsienio kalba ir atliktų darbų vertė pateikta užsienio valiuta, negalime patvirtinti, kad biudžeto lėšos panaudotos teisėtai vykdant statybos ir rekonstrukcijos darbus objektuose, esančiuose Lietuvos Respublikoje bei užsienio valstybėse ir Departamento vykdomų programų tikslams. Departamentas nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymo nuostatomis, nes nepareikalavo visų Lietuvoje ir užsienyje kitiems juridiniams asmenims priklausančių objektų statybos ir rekonstravimo darbų išlaidas pateisinančių dokumentų (darbų atlikimo aktu), nekontroliavo atliekamų statybos ir rekonstravimo darbų apimčių, apskaitoje nurodė ne visas investuotas sumas (žr. ataskaitos 1.2 d.).

2. Departamentas neturi dokumentų, pagrindžiančių valstybės nuosavybės teises į pagal valstybės investicijų programą sukurtą turtą, perdavus Lietuvos valstybės finansinį turtą kitiems juridiniams asmenims Lietuvoje ir užsienyje (žr. ataskaitos 1.2 d.).

3. Departamentas neparengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų dėl valstybės finansinio turto, kaip dalininko įnašo, investavimo į kitos nuosavybės formos juridinius asmenis (žr. ataskaitos 2.2 d.).

4. Departamentas, nesivadovaudamas Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, perdavė trumpalaikį turtą tautinių mažumų ir užsienio lietuvių visuomeninėms organizacijoms, nesurašęs perdavimo dokumentų. Dėl to, kad įsigytas turtas nepajamuojamas ir nėra turto perdavimo dokumentų, negalime nustatyti, kiek ir kokio turto buvo įsigyta bei perduota ir negalime patvirtinti, kad biudžeto lėšos panaudotos teisėtai ir Departamento vykdomų programų tikslams (žr. ataskaitos 1.3 d.).

5. Departamentas perdavė viešajai įstaigai ilgalaikį turtą valdyti patikėjimo teise, nesilaikydamas Valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos (žr. ataskaitos 2.1 d.).

6. Departamentas, pirkdamas paslaugas, netaikė Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytų pirkimo būdų ir, nesivadovaudamas Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis bei Biudžeto sandaros įstatymu, programos vykdytojais pasirinko viešąsias įstaigas ir pervedė joms programoms vykdyti skirtus valstybės biudžeto asignavimus (621,1 tūkst. Lt) (žr. ataskaitos 2.2 d.).

7. Departamentas nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymo nuostatomis, nes nepareikalavo viešosioms įstaigoms ir Pelesos lietuvių vidurinei mokyklai skirtų išlaidų pateisinančių dokumentų, nesivadovavo Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, nes prie sutarčių, sudarytų su gimnazijomis, nepatvirtino skiriamų lėšų išlaidų sąmatų, be to, nesivadovavo Valstybinės kalbos ir Buhalterinės apskaitos įstatymų nuostatomis, nes išlaidas pateisinančius dokumentus pateikė ne lietuvių kalba. Todėl negalime patvirtinti, kad 3 131,1 tūkst. Lt biudžeto lėšų panaudotos teisėtai ir Departamento vykdomų programų tikslams (žr. ataskaitos 2.2 d.).

8. Departamentas be Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo investavo lėšas (30,7 tūkst. Lt) į viešųjų įstaigų įstatinį kapitalą, nesivadovaudamas Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatomis (žr. ataskaitos 2.3.1 d.).

9. Dėl to, kad Departamentas perdavė bendrajai Baltarusijos ir Lietuvos įmonei „Lietuvių kultūros, švietimo ir informacijos centras“ ne tik pastatytus ir statomus statinius, bet ir kitą ilgalaikį turtą be turto perdavimo sutarčių, negalime patvirtinti, kad šis turtas buvo perduotas teisėtai (žr. ataskaitos 2.3.2 d.).

10. Departamentas neužregistravo nekilnojamojo turto (administracinio pastato ir garažo), taip nesivadovavo Nekilnojamojo turto įstatymo nuostatomis (žr. ataskaitos 2.4 d.).

11. Departamentas nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, nes leido pastatus panaudoti pagrindais naudoti kitiems juridiniams asmenims ir Daugpilio lietuvių kultūros draugijai „Rasa“ dalį turto subnuomoti tretiesiems asmenims (žr. ataskaitos 2.5 d.).

12. Departamentas pagal panaudos sutartį valdomu pastatu leido naudotis viešajai įstaigai Kauno įvairių tautų kultūros centrui, nesudaręs patalpų naudojimo sutarties (žr. ataskaitos 2.5 d.).

13. Departamentas, nesivadovaudamas Biudžeto sandaros įstatymu, 15,2 tūkst. Lt panaudojo ne programos vykdymo tikslams (žr. ataskaitos 2.6 d.).

14. Dėl to, kad atsiskaitant už 3.1 programos „Užsienio lietuvių bendruomenių rėmimas“ lėšas, didžioji dalis faktines išlaidas patvirtinančių dokumentų pateikta užsienio kalba ir užsienio valiuta, negalėjome įsitikinti, kad šiai programai vykdyti skirtos lėšos buvo panaudotos teisėtai (žr. ataskaitos 2.6 d.).

Dėl ankstesnėse pastraipose nurodytų dalykų mes atsisakome pareikšti, kad Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 metais valstybės lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir juos naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

5-ojo audito departamento direktorė

Daiva Bakutienė

5-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Asta Giedrikienė